

Haziran 2020 • Sayı: 162 • 6 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Afrika

Derginizle birlikte...

Afrika'yı
Geziyorum Oyunu

Kartlar
Afrika Hayvanları

Rengârenk
Çıkartmalar

Çizgilerle Afrika
Etkinlik Kitapçığım

3+
yaş

Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Rukiye Dilli
rukiye.dilli@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni
Yasemin Şahin
yasemin.sahin@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu
Dr. Öğr. Üyesi Engin Kapkın
Öğr. Gör. Elif Konar Özkan
Prof. Dr. Elif Nursel Özmert
Dr. Öğr. Üyesi Müge Şen
Doç. Dr. Elçin Yazıcı

Editör
Aslı Zülal
asli.zulal@tubitak.gov.tr

Redaksiyon
Özlem Özgün
yilmaz.ozlem@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu
Gülnihal Mert
gulnihal.ergen@tubitak.gov.tr
Merve Yıldırım
yildirim.merve@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım
Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr

Çizer
Pınar Büyükgürallı
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Video-Animasyon-Web
Selim Özden
selim.ozden@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler
Nahide Soytürk
nahide.soyturk@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen
Adem Polat
adem.polat@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri
TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
Remzi Oğuz Ank Mahallesi
Tunus Caddesi No: 80 06540 Kavaklıdere
Çankaya ANKARA
Tel (312) 298 95 24 (Yazı İşleri)
Faks (312) 427 74 89 (Yazı İşleri)
İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri
<https://www.tubitakdergileri.com.tr/>
abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 222 83 99
ISSN 977-1307-1998
Fiyatı 6 TL

Baskı
PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
<http://www.promat.com.tr/>
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi
21.05.2020

Dağıtım
Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
<http://www.tdp.com.tr>

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır"

Mustafa Kemal Atatürk

Her ayın 1'inde çıkar.

Meraklı Minik

Sevgili Çocuklar,

Bu sayımızda sizleri çok büyük bir kıta olan Afrika'ya götürüyoruz. Öykümüzde Kerem ve babasının Afrika maceralarına eşlik edeceksiniz. Bu gezide birçok canlıyla karşılaşacaksınız. Doğasıyla ve içerisinde yaşayan birbirinden farklı canlılarıyla bilinen Serengeti, Namib Çölü ve Kızıldeniz gibi keşfedilmeyi bekleyen yeni yerlerle tanışacaksınız. Afrika'da yaşayan hayvanlardan esinlenerek hazırladığımız hareket köşemizle ve çeşitli etkinliklerimizle de eğlenceli vakit geçireceğinizi düşünüyoruz.

Kartlarımızı çok sevdiğinizi biliyoruz. Bu sayımızda da sizler için farklı oyunlar üretebileceğiniz "Afrika Hayvanları" kartlarını hazırladık. Ayrıca dergimizin ekinde verdiğimiz "Çizgilerle Afrika Etkinlik Kitapçığım" ve "Afrika'yı Geziyorum Oyunu"yla da ailenizle birlikte keyifli anlar geçirmenizi umuyoruz.

Düşünmekten, soru sormaktan ve hayal kurmaktan asla vazgeçmeyin.

Sevgilerimizle...

Yasemin Şahin

İçindekiler

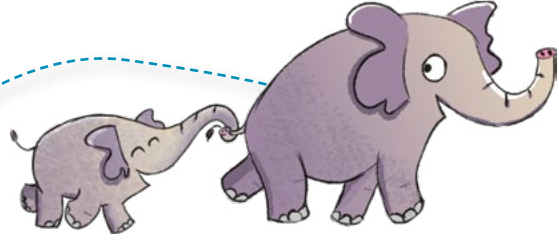
2 Kerem ve Babası Safaride

6 Sen de Kendi Öykünü Oluştur

8 Serengeti'ye Hoş Geldiniz!

12 Bak, Bul, Say ve Söyle

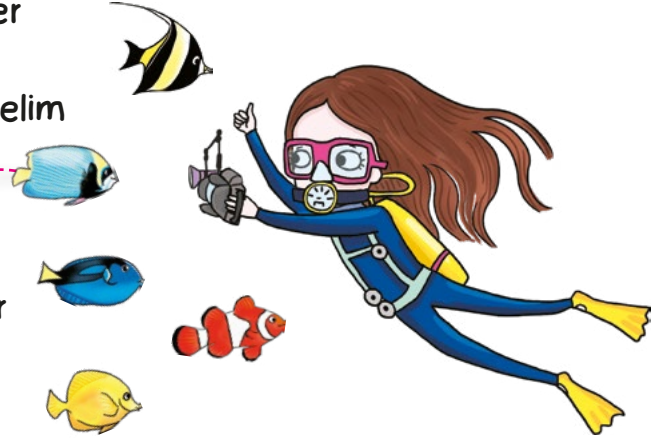

14 Biz, Namib Çölü'nde Yaşıyoruz

16 Namib Çölü'ndeki Misafirler

18 Bu Renkli Dünyayı Keşfedelim

20 Kızıldeniz Balıkları

22 Afrika'ya Göç Eden Kuşlar

23 Suaygırı ve Timsah

24 Şimdi Hareket Zamanı!

26 Çok Merak Ediyorum

28 Haydi Mutfağa

30 Küçük Eller İşbaşında

32 Kitap... Oyun... Öneri...

Kerem ve Babası Safaride

Kerem ve babası Afrika yolculuğu için hazırды. Tanzanya'daki Serengeti Ulusal Parkı'na safari yapmaya gideceklerdi. Safari, Afrika'da yaşayan hayvanları gözlemlemek için özel araçlarla yapılan bir gezi. Kerem'in babası daha önce de birkaç kez safari yapmıştı. Kerem, ilk kez safari yapacağı için çok heyecanlıydı. Kerem ve babası, Kerem'in annesiyle vedalaştıktan sonra yola çıktı.

Baba! Bak şimdi tam buradaymışız. Tanzanya! Dedğin gibi, Afrika kıtası ne kadar da büyük gerçekten. Bu kıtada ne çok ülke var! Bu harita için de teşekkür ederim.

Kerem ve babası uzun süren yolculuklarının ardından çadır otele yerleştiler. Öyle yorulmuşlardı ki Kerem, bu eşsiz ortamda çoktaan uyuyakalmıştı bile...

İşte safarinin ilk günü. Önce Serengeti Ulusal Parkı'nda sürüş ve çekim yapabilmek için izin aldılar. Sonra da bir safari aracı kiraladılar. Safari aracıyla hayvanlara belli bir mesafeye kadar yaklaşabileceklerdi. Araçtan inmeden de çekim yapacaklardı. Onlara üç kişi daha eşlik ediyordu. Bunlar, arabanın şoförü ve bu parkta çalışan iki saha araştırmacısıydı. O da ne? Yolun ortasında duran iki zebra! Zebraları rahatsız etmemek için onlar yoldan çekilene kadar beklediler.

Haydi Kerem bu iki zebraya birer ad koyalım.

Zebralar yoldan çekilince parkta ilerlemeye devam ettiler. Tam o sırada Kerem'in babası, "İşte çitalar!" diye seslendi. Bir anne çita yüksek bir yerden dikkatle etrafına bakıyordu. Çitaların gözleri çok uzak mesafeleri bile görebilir. Bu çita, bir av peşindeydi. Yakınlarda da bir ceylan sürüsü vardı. Biliyor musun, çita yavruları nasıl avlanacaklarını annelerini izleyerek öğrenir.

"Babaa, çita koşmaya başladı!" diye bağırdı Kerem. Çitalar bir otomobille yarışacak kadar hızlı koşabilir. Safari aracı uzaktan çitayı takip ederken çita da gittikçe hızlanıyordu. Ancak henüz çok çok hızlı değildi. Çünkü çitalar avlarına yaklaşmadan çok hızlanmaz. Çok hızlandıklarında çabuk yorulur ve avlarını kaçırabilirler.

Bir süre sonra çitanın ceylan sürüsüyle arası gitgide açıldı. Çita da onları kovalamaktan vazgeçip yavaşlamaya başladı.

Daha sonra aslanların
bulunduğu yerin
yakınına geldiler.

Kerem, "Ne kadar da çok aslan var burada!" dedi heyecanla. Aslanlar günde 20 saate yakın uyur. Genellikle de karınları açıldığında uyanırlar. Şu anda ne yapıyorlardı acaba?.. Bulundukları yerden görmek çok mümkün değildi. O sırada Kerem, "Baba! Uzaktan kumandalı aracımızı aslanların yanına gönderelim mi?" diye sordu. Bu çok iyi bir fikirdi. Bu aracın önünde bir kamera vardı. Uzaktan kumandalı aracı aslanların yakınına doğru sürmeye başladılar.

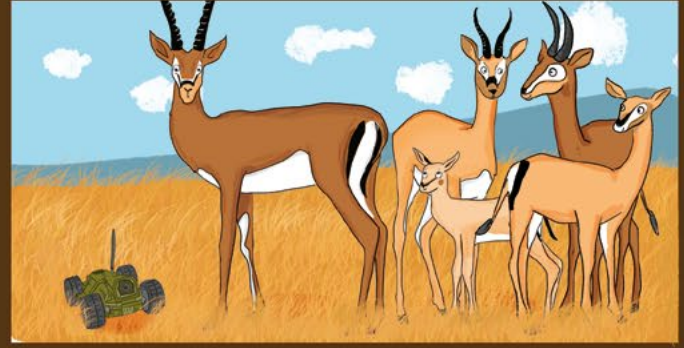
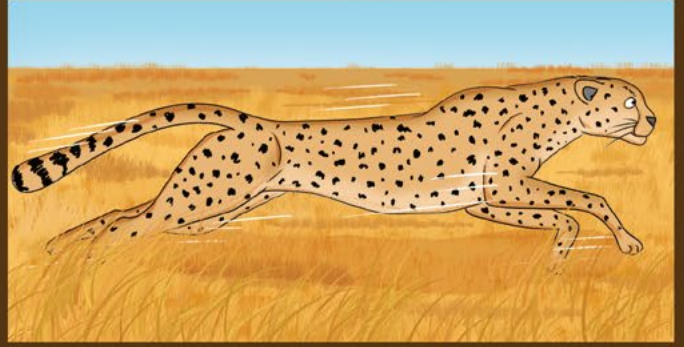

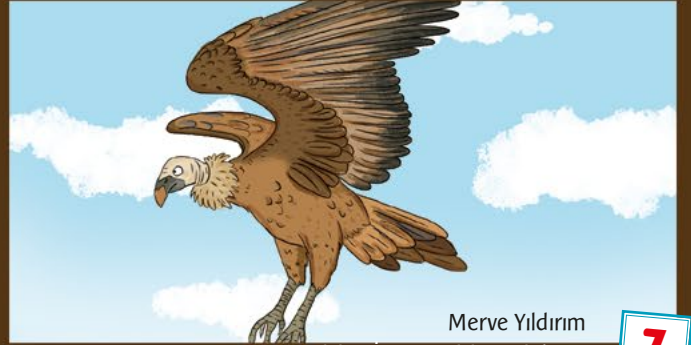
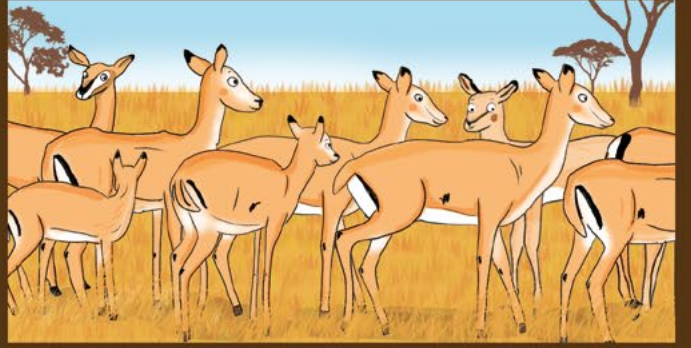
Daha sonra uzaktan kumandalı aracın çektiği görüntüleri izlediler ve dinlenmek için otele döndüler. Sence uzaktan kumandalı araç nasıl görüntüler çekmiştir? Hayal edip bunları bir kâğıda çizmek ister misin?

Sen de Kendi Öykünü Oluştur

Kerem'in babası hem son Afrika yolculuğunda hem de önceki yolculuklarında çektiği videoların kurgusunu yapıyor. Yani çektiği videoları art arda ekliyor. Kerem de babasına yardım edecek.

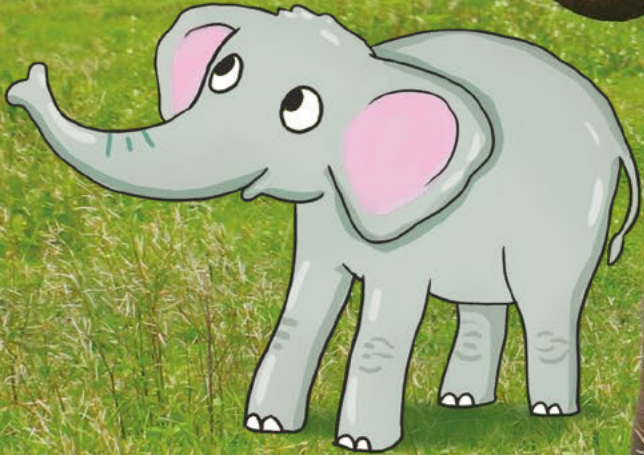
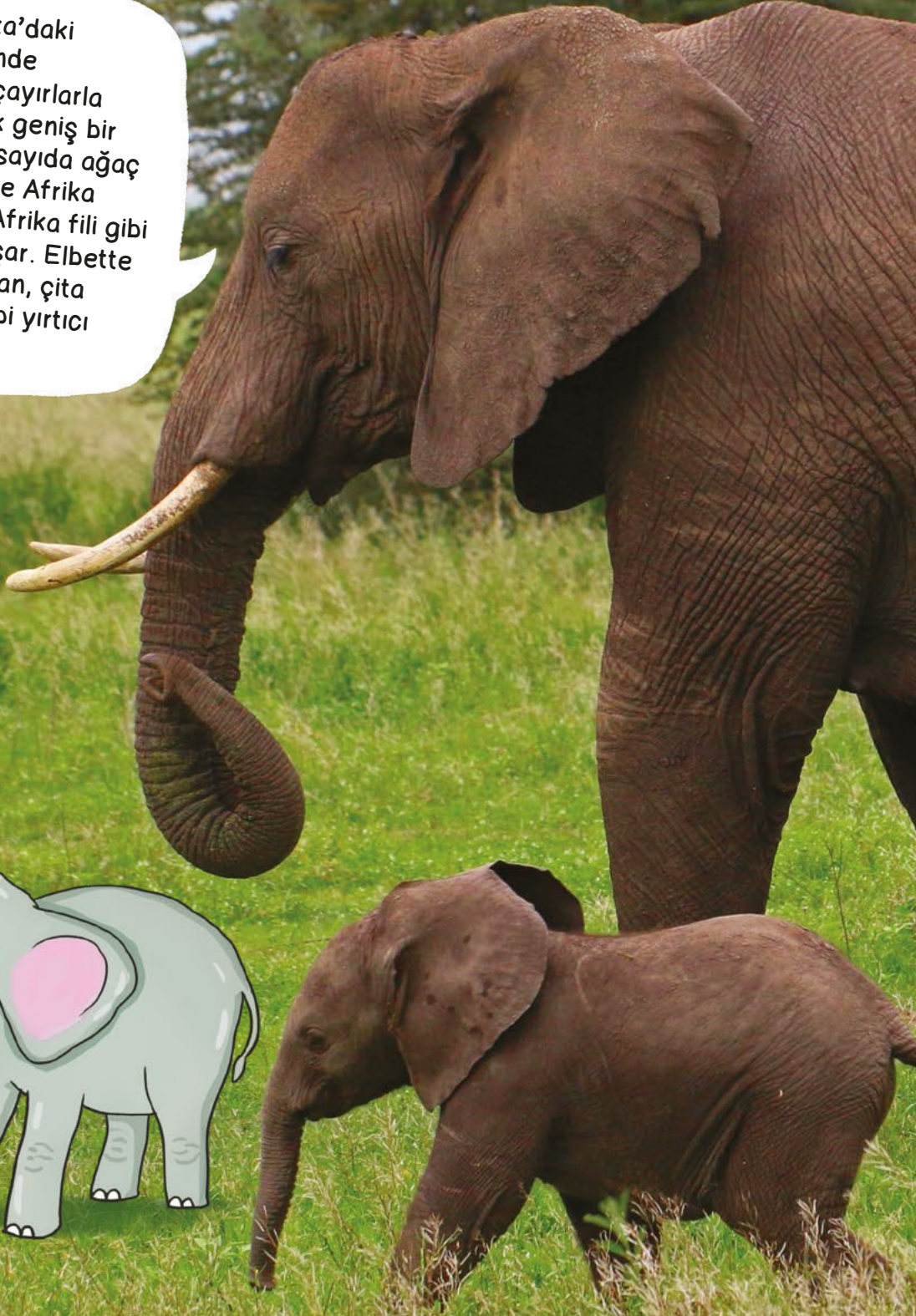
Aşağıda Kerem'in babasının çektiği videolardan bazı sahneler var. Haydi sen de bu sahneleri istediğin gibi sıralayıp bir öykü oluştur ve bu öyküyü anlat. Öyküne bir ad vermeyi de unutma!

Serengeti'ye Hoş Geldiniz!

Ben ve ailem Afrika'daki Serengeti bölgesinde yaşıyoruz. Burası çayırlarla kaplı çok ama çok geniş bir düzlük. Burada az sayıda ağaç da var. Serengeti'de Afrika antilobu, zebra ve Afrika fili gibi pek çok hayvan yaşar. Elbette burada yaşayan aslan, çita ve benekli sırtlan gibi yırtıcı hayvanlar da var.

Serengeti’de yılın bir kısmı çok kurak geçer. Hayvanların birçoğu su ve yiyecek bulmak için sürekli hareket hâlinindedir.

Bunlar Afrika antilopları. Afrika antilopları büyük sürüler hâlinde yaşar. Kurak dönemlerde, taze ot bulabilecekleri yağışlı bölgelere göç ederler. Üstteki fotoğrafta onları nehirden geçerken görüyorsun.

Dünyanın en hızlı koşabilen hayvanı olan çitalar da Serengeti'de yaşar. Çita yavruları kendi başlarına avlanmayı öğrenene kadar annelerinin yanından ayrılmaz. Yavrular oyun oynayarak avlanma becerilerini geliştirir.

Suaygırları Serengeti'deki su birikintilerinde ve bunların çevresinde yaşar. Gündüzleri serin kalmak için suyun içinde durur, akşam olunca otlamak için kıyıya çıkarlar.

Hah ha ha haa!

Bu bir benekli sırtlan. Benekli sırtlanlar birbirleriyle iletişim kurarken bazen kahkahaya benzer sesler çıkarır. Bu nedenle onlara gülen sırtlan da denir.

Bu da bir kırmızı gagalı temizlikçi kuş. Bu kuşlar zürafa, suaygırı ve antilop gibi hayvanların üzerinde yaşayan minik böceklerle beslenir.

Getty Images Turkey

Gülnehal Mert

Çizim: Göksu Karaca

Fotoğraflar: Dijitalimaj / Alamy

Bak, Bul, Say ve Söyle

Uyuyan çita
yavrusunu
gösterir misin?

Suaygırlarının
arasındaki
gergedanı
bulabilir misin?

Yavru Afrika
antilobu
nerede?

Oyuncak
zürafayı
gördün mü?

Hangi fil,
hortumuyla
annesinin
kuyruğunu
tutmuş?

Burada kaç
zebra var?

Hangi aslanın
yelesinde
yapraklar var?

Biz, Namib ölü'nde Yaşıyoruz

Afrika'daki Namib ölü'ndeyiz. Burada neredeyse hiç yağmur yağmıyor. Kocaman kum tepeleriyle kaplı bu çöl gündüzleri çok sıcak, geceleriye çok soğuk oluyor. Ama biliyor musun, burada birbirinden ilginç hayvanlar yaşıyor. İşte onlardan bazıları!

Deve kuşları, upuzun bacaklarıyla çok hızlı koşabilir. Su gereksinimlerinin tamamını yedikleri bitkilerden karşılayabilirler.

Namib çöl böceği, kanatlarındaki küçük çıkıntılara havadaki su damlacıklarını toplar. Sonra da arka bacaklarını yükselterek damlacıkların ağızına doğru akmasını sağlar.

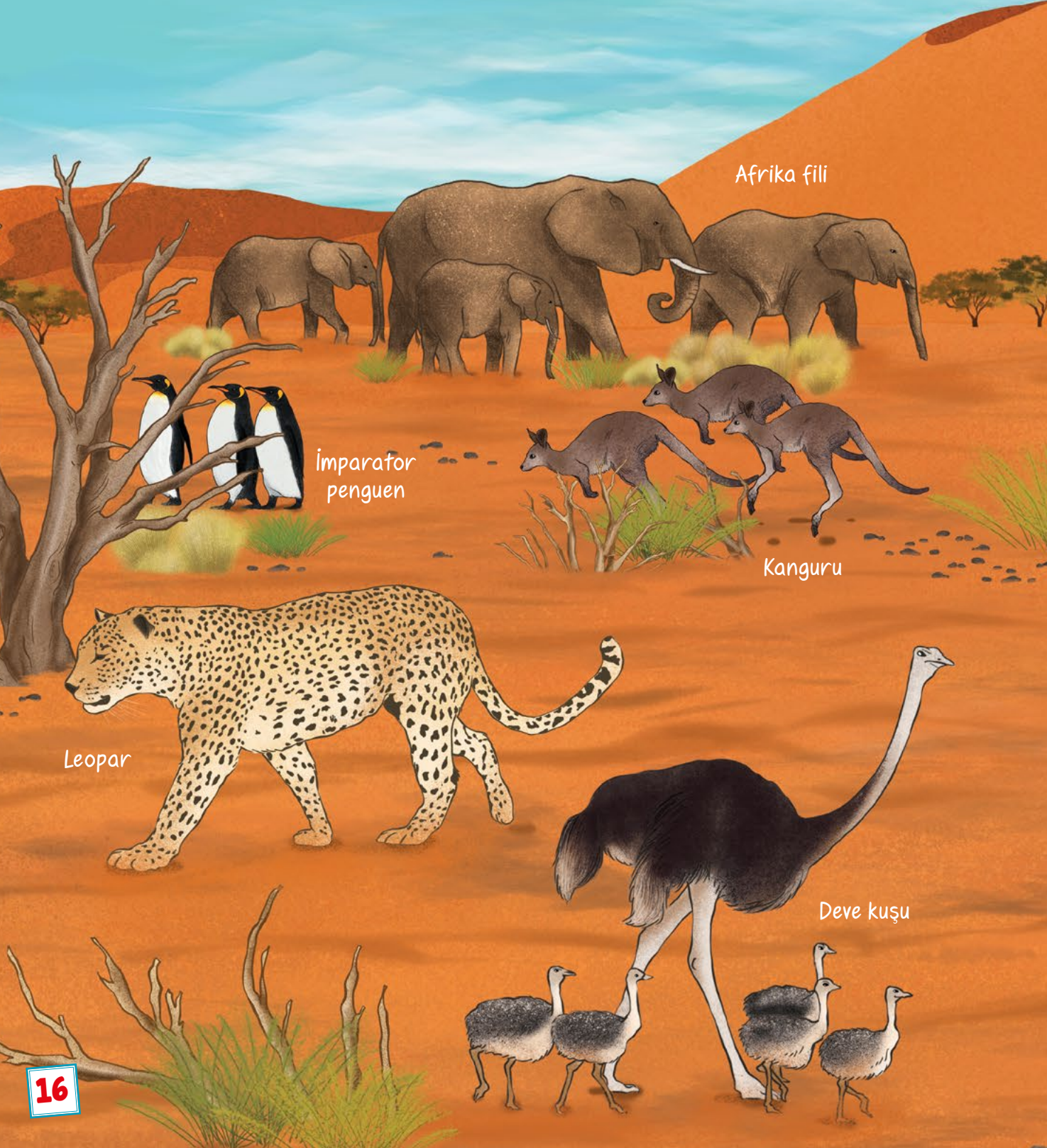
Bu bir oriks. Orikler çölde yetişen küçük boylu bitkilerle ve bu bitkilerin kökleriyle beslenir. Susuzluğa çok dayanıklıdırlar.

Mirketler günlerinin büyük bir bölümünü toprağın altına kazdıkları tünellerde geçirir. Bu tünellere gizlenerek gündüz sıcağından, gece de soğuktan korunurlar.

Namib ölü'ndeki Misafirler

Burada gördüğün hayvanlardan üçü hariç hepsi Namib ölü'nde yaşıyor. Haydi buraya ait olmayanları bul ve bir kalemle çember içine al.

Afrika fili

İmparator
penguen

Kanguru

Leopar

Deve kuşu

Sence bu hayvanlar gerçekte
nerede yaşıyor olabilir?
Dilersen bir büyüğünle birlikte
onların nerede yaşadığını
araştırabilirsin.

Aslan

Tukan

Siyah gergedan

Mirket

Yanıt: İmparator penguen, kanguru, tukan.

Bu Renkli Dünyayı Keşfedelim

Afrika kıyısında bir denizim,
Derinlere inildikçe keşfedilir renklerim.
Vatoz, berber, aslan ve kelebek balığı,
Saymakla bitmez bu denizin canlıları.

Pek çok misafirim vardır,
Onlardan biri de dalgıçlardır.
Haydi tahmin edin, bakalım
Adımı söyleyecek var mıdır?

Merak edenlere bir ipucu benden,
Adımı almışım, kırmızıyla aynı
anlamda bir renkten!

İşte Kızıldeniz'in
rengârenk mercan resifleri!
Biliyor musun, birçok balığa
yuva olan mercanların görünümü
bitkiye benzese de onlar birer
hayvan. Bu hayvanların bazı
türleri de zehirlidir.

Bu küçük turuncu balıklar, berber balıkları. Onlar da çoğu zaman Kızıldeniz’de, mercan resiflerinin arasında sürü hâlinde gezerler.

Getty Images Turkey

Kızıldeniz’de mercan resifleri arasında gezmeyi seven başka bir hayvan da aslan balığı. Gözlerinin üzerinde ve ağızlarının altında tıpkı pervaneye benzeyen yüzgeçleri vardır. Bazı aslan balıkları zehirlidir.

Dijitalimaj / Alamy

İşte bunlar da Kızıldeniz’de görülen maskeli kelebek balıkları. Çift olarak ya da sürüler hâlinde yaşarlar.

Dijitalimaj / Alamy

Benekli kartal vatozu da Kızıldeniz’de görülen hayvanlardan. Uzun kuyruğu ve tıpkı bir gagayı andıran ağzı vardır.

Getty Images Turkey

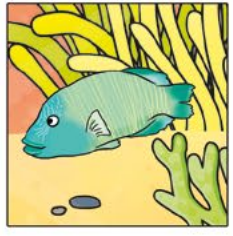

Merve Yıldırım

Kızıldeniz Balıkları

Burak ve Nazlı, Kızıldeniz’de yaşayan balıklarla ilgili bir kitap yazmak için hazırlanıyor. Ama kitaplarında kullanacakları bazı balık fotoğrafları istedikleri gibi çıkmamış. Kızıldeniz’de dalış yapıp o balıkları tekrar bularak fotoğraf çekecekler. Sen de Burak ve Nazlı’ya yardım etmek ister misin? Yanda gördüğün küçük resimlerde yer alan beş balığı büyük resimde bulabilir misin?

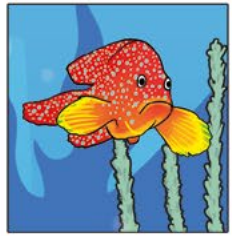

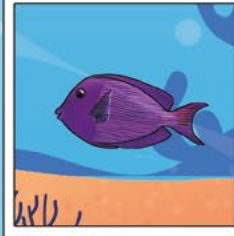
Napolyon balığı

İmparator
melek balığı

Mercan orfozu

Cerrah balığı

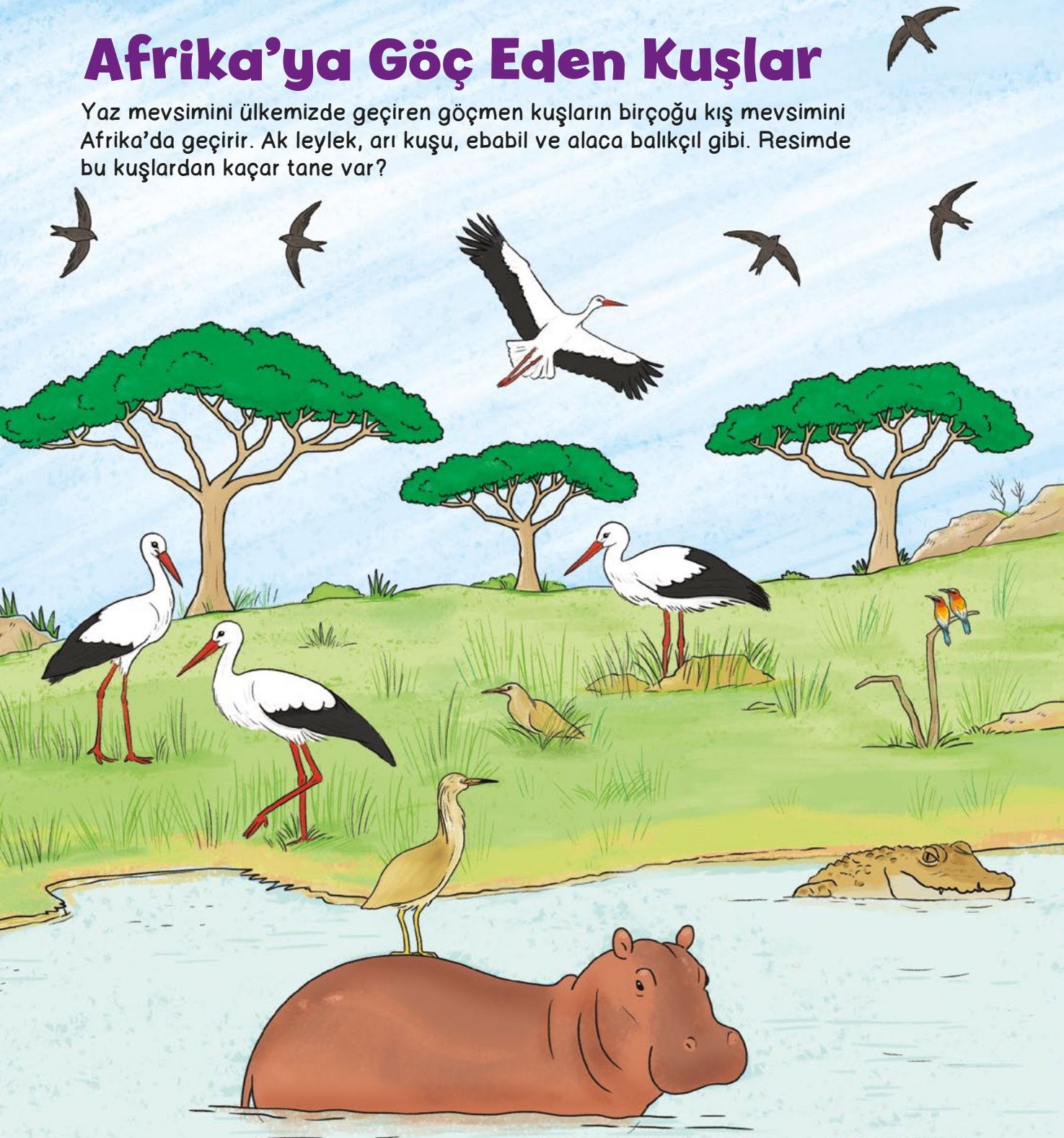

Palyaço balığı

Afrika'ya Göç Eden Kuşlar

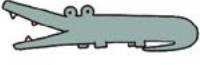
Yaz mevsimini ülkemizde geçiren göçmen kuşların birçoğu kış mevsimini Afrika'da geçirir. Ak leylek, arı kuşu, ebabil ve alaca balıkçıl gibi. Resimde bu kuşlardan kaçar tane var?

Önce resimde kaç ebabil olduğunu say. Yandaki şekilde bulunan ebabil resminin altındaki kutucukları, bu kuşun sayısı kadar boya. Sonra da aynısını ak leylek, arı kuşu ve alaca balıkçıl için yap.

 Ebabil	 Ak leylek	 Arı kuşu	 Alaca balıkçıl

Suaygırı ve Timsah

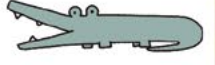
Suaygırı

Timsah

Suaygırı

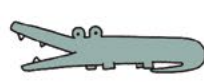
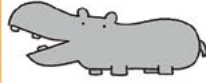
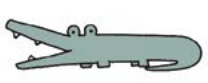
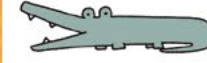
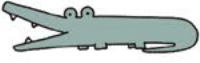
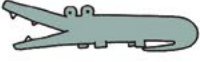
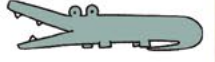
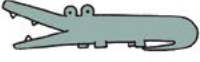
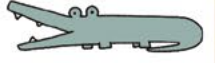
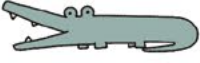
Timsah

Suaygırı

Timsah

Suaygırı ve timsah, yukarıdaki resimlerde belirli bir sırada duruyor. Aşağıdaki resimlerde bu sıraya uymayanları bul ve bir kalemle yanlarına çarpı işareti (X) çiz.

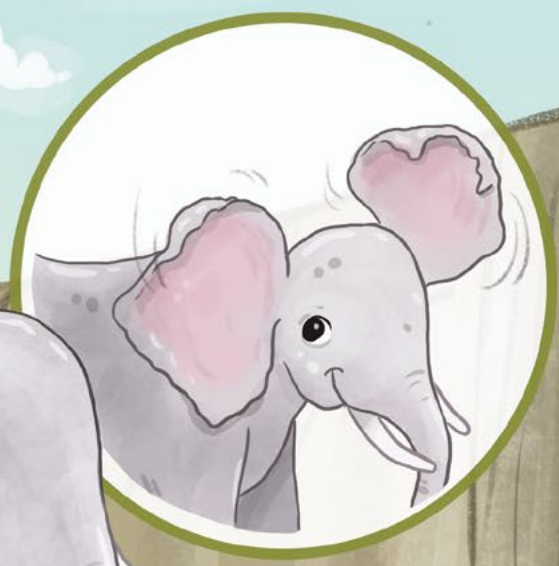
Şimdi Hareket Zamanı!

Bu yazımızı Afrika'daki bazı canlılardan esinlenerek hazırladık.
Haydi buradaki sözleri melodik bir şekilde söyle ve hareketleri yap.

Ben bir deve kuşuyum
Uzun incedir boynum
Kanatlarımı açarım
Rüzgârdan hızlı koşarım

Mirkettir benim adım
Derin tüneller kazarım
Ayağa dikilirim
Etrafı gözlemlerim

Kocaman kulaklarım
Sallarım, serinlerim
Küçük bir yavruyken
Yerde de yuvarlanırım

Hangi çocuk, hangi
hayvanın hareketini
yapıyor?

Çok Merak Ediyorum

Afrika kıtası çok mu sıcak?

İpek Berra Gözübüyük - 6 yaş - Bartın
Erdem Emir Eyüboğlu - 7 yaş - Ankara

Afrika kıtasında sıcaklıklar neden yüksektir?

Mustafa Kağana Adabaş - 6 yaş - Bartın
Ada Orhun - 8 yaş - İstanbul

Afrika kıtasına kar yağar mı?

Ece Göksel - 3 yaş - İstanbul

Afrika kıtasının her yeri sıcak mı?

Yiğit Alp Karip - 5 yaş - İstanbul

Afrika kıtasının büyük bir kısmı çöllerle kaplıdır. Bu çöller, dünyanın en sıcak yerleri arasındadır. Ama Afrika'nın her yeri çok sıcak değildir. Afrika kıtasının ortasındaki ormanlık kısımlarda, neredeyse tüm yıl boyunca yağmur yağar ve hava sıcaklıkları çok daha düşüktür. Afrika'nın Kilimanjaro Dağı ve Atlas Dağları gibi yüksek kısımlarına da sık sık kar yağar.

Sorularınızı bekliyoruz!

Ahtapotlarla ilgili sorularınızı 5 Temmuz'a kadar bize gönderin.
Bu sorulardan birini ya da birkaçını Ağustos 2020 sayımızda
yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşıınızı ve yaşadığınız ili yazmayı
unutmayın. İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi "Çok Merak Ediyorum" Köşesi
Remzi Oğuz Ark Mahallesi Tunus Caddesi No: 80 06540
Kavaklıdere Çankaya / ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Haydi Mutfağa

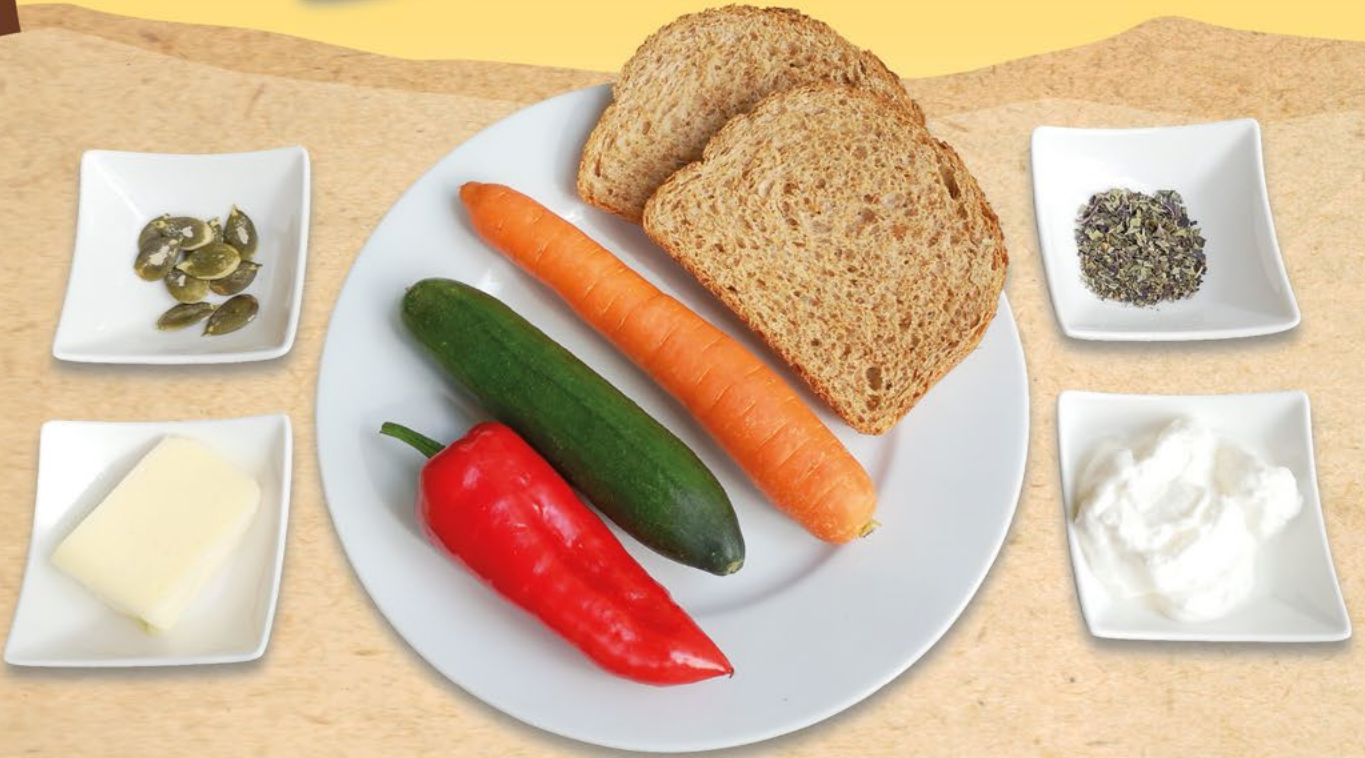

Yoğurt ve Sebzelerden Aslan

Malzemeler

- 1 yemek kaşığı süzme yoğurt
- 2 dilim tam buğday ekmeği
- 1 tatlı kaşığı kuru nane
- 1 havuç
- 1 kırmızı biber
- 1 salatalık
- 10 kabak çekirdeği içi
- 2 dilim kaşar peyniri

Bu etkinlik
bir yetişkinle
birlikte
yapılmalıdır.

Tabağınızı hazırlamaya başlamadan 6nce ellerinizi g6zelce yıkayın. Ekmek dilimlerinden birinin kenarlarını kesin. Bu dilimi, aslanın g6vdesini oluşturacak şekilde tabağa yerleştirin. Yoğurtla naneyi k6ç6k boy bir kaseye koyun ve karıştırın. Kaseyi aslanın g6vdesinin 6st kısmına yerleştirerek aslanın başını oluşturun. İkinci ekmek diliminden aslanın bacaklarını oluşturacak iki parça kesin. Bunları da g6vdenin 6zerine koyun. Kaşar peynirinden aslanın y6z6n6, kulaklarını ve patilerini oluşturacak parçaları kesip fotoğraftaki gibi yerlerine yerleştirin. Aslanın pençelerini yapmak i6in ayak kısmındaki kaşar peyniri parçalarına d6rder kesik yapın ve bu kesiklere kabak 6ekirdeklerini sıkıştırın. İki kabak 6ekirdeğiyle ve salatalıktan keseceğiniz iki dilimle aslanın g6zlerini oluşturun. Havucun kabuğunu soyun. Bir parça kırmızı biberle aslanın burnunu, ince havu6 dilimleriyle de bıyıklarını yapın. Biber ve havu6tan keseceğiniz kısa 6ubuklar şeklinde parçalarla yelesini oluşturun. Salatalığın kalanını da dilimleyin ve bu dilimlerle zemin yapın. Afıyet olsun!

Küçük Eller İşbaşında

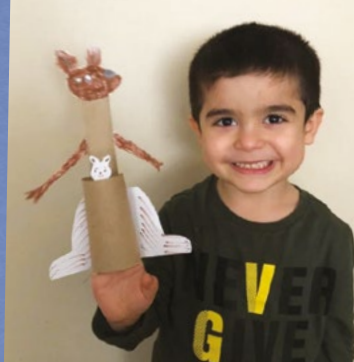
Nisan sayımızda gergedan, zebra, zürafa, suaygırı gibi Afrika'ya özgü bir hayvanın kuklasını yapmanızı ve kuklanızla çekilmiş bir fotoğrafınızı bize göndermenizi istemiştik. İşte fotoğraflarınız! Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi: <http://www.meraklininik.tubitak.gov.tr/>

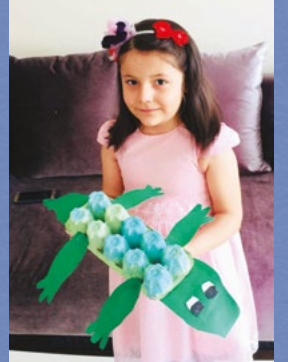
Demir Erdem Yıldız - 4 yaş - Adana

Didem Kılıç - 5 yaş - Trabzon

Ömer Kayakeser - 4 yaş - Zonguldak

Zehra Reyhan Gök - 5 yaş - Sivas

Kaan Bildik - 5 yaş - Kırklareli

Miray Ela Çakmak - 5 yaş - Isparta

Osman Çağan Dirik - 3 yaş - Gaziantep

Ege Turan - 6 yaş - Edirne

Zehra Ataş Afşin - 5 yaş - Kahramanmaraş

Erke Demiralp - 5 yaş - Samsun

Beyza Gürbüz - 3 yaş - Yozgat

Barış Ali Yıkılmaz - 4 yaş - İstanbul

Defne Barutcu - 3 yaş - Manisa

Bulut Bektaş - 4 yaş - Amasya

Selim Turan - 4 yaş - Ankara

Leyla Bakır - 4 yaş - Hatay

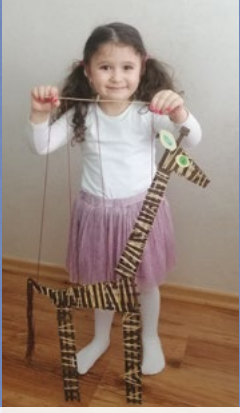
Yavuz Selim Üzümler - 4,5 yaş - Konya

Eslem Sevdice Çelik - 5,5 yaş - Artvin

Ahmet Serdar Yıldız - 6 yaş - Bursa

Hülya Göçmen - 4 yaş - Kayseri

Alp Önerbay - 4 yaş - Sinop

Aylin Deniz Karataş - 6 yaş - Yalova

Alphan Haner - 5 yaş - Kütahya

Arya Nehir Develi - 3 yaş - Antalya

Çağan Eren Öztürk
3,5 yaş - Niğde

Dursun (4 yaş) ve Hilal Fatma (1,5 yaş)
Varlık - Ordu

Miray Sarıkoca - 5 yaş - Bilecik

Bade Nisan Gündoğan - 5 yaş - Giresun

Barış (4,5 yaş) ve Duru (3 yaş)
Yıldırım - İzmir

Aybüke Betül Toprak
4,5 yaş - Şanlıurfa

Ağustos 2020 sayımız için ahtapot kostümünü tasarlamanızı istiyoruz. Kostümünüzle birlikte çektireceğiniz bir fotoğrafınızı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 5 Temmuz'a kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Remzi Oğuz Arık Mahallesi Tunus Caddesi No: 80
06540 Kavaklıdere Çankaya / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/sen-de-gonder

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Afrika'da Bir Zürafa Olduğunu Hayal Etmeye Ne Dersin?

Uzun bacaklı ve kahverengi benekli bir zürafa olduğunu hayal et. Afrika'da çayırarla kaplı, çok geniş bir düzlükte yaşıyorsun. Biraz gezintiye çıktın. Önce yavaş yavaş yürüyorsun. Yürüdükçe ayaklarının çıkardığı sesleri hayal et: "Çıtırt, çıtırt, çıtırt..." Sanki yerdeki kuru yapraklara basıyorsun. Yürümeye devam ediyorsun. Yürü, yürü, yürü... Şimdi dur! Sessiz ol. Uzakta bir aslan sürüsü var. Tehlikeli olabilir. Hemen hızlanarak yürümeye devam etmelisin. Hızlanınca bu sefer yürürken "bam, bam, bam..." diye sesler çıkarmaya başlıyorsun. O da ne? Karşında bir akasya ağacı. Dikenli yaprakları var. Ama sen, o yaprakları yemeyi çok seversin.

Senin kadar uzun boylu olmadıkları için bu yaprakları senden başka kimseler yiyemiyor. Tabii sürüde sana eşlik eden ailen ve arkadaşların dışında. Haydi boynunu uzat ve ağzınla ağaçtan bir yaprak koparıp yemeye başla. "Nam, nam, nam..." O kadar çok yaprak yedin ki artık su içme vaktin geldi. Su birikintisine doğru yürümeye başla. "Bam, bam, bam..." Yürü, yürü, yürü... İşte geldin! O uzun bacaklarınla nasıl eğilip su içeceksin? Önce ayaklarını yanlara doğru biraz aç, sonra da başını ayaklarının önüne doğru uzat ve "lüp, lüp, lüp" diye suyunu iç. Yorucu bir gün geçirdin. Artık uyku vaktin geldi. Yere otur. Boynunu geriye doğru çevir ve başını sırtına yasla. Şimdi hazırsın ve uykuya dalabilirsin. İyi uykular...

Merve Yıldırım

Resimleri Siz Tamamlayın

Hangi hayvanın büyük kulakları ve uzun bir hortumu vardır? Hangi hayvanın uzun bir boynu ve uzun bacakları vardır? Peki, suda serinlemeyi seven bir hayvan adı söyleyebilir misiniz?.. TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan çıkan bu etkileşimli kitabın her sayfasında, çözülmeyi bekleyen bir resimli bulmaca var. Okuyucular, kitabın sayfalarındaki hayvanların resimlerini noktaları birleştirerek kendileri tamamlıyor ve bulmacaların yanıtlarını buluyorlar. Sonra da resimlerdeki hayvanların adlarını çıkartmalar arasından bulup yerine yapıştırıyor ve ortaya çıkan resimleri boyuyorlar. *İlk Nokta Birleştirmece Kitabım Hayvanlar* adlı bu sevimli kitabı Katrina Fearn yazıp resimlemiş ve Tuba Akoğlu Türkçeye çevirmiş.

Aslı Zülal

Evde Mamba Oynayalım

Bu sayımızda sizlere Güney Afrika'da yaşayan çocukların oynadığı eğlenceli bir oyundan söz etmek istiyoruz: Mamba. Oyunun adı Afrika'da yaşayan mamba yılanlarından geliyor. Mamba oyunu en az üç oyuncuyla oynanır. Oyunda bir oyuncu mamba, yani ebe olur. Oyuna başlamadan önce oyun alanının sınırları belirlenir. Oyuncular oyun sırasında bu alanın dışına çıkamaz. Mamba, bu alanda dolaşarak diğer oyuncuları yakalamaya çalışır.

Yakalanan oyuncu, mambanın arkasına geçip iki eliyle onu omuzlarından ya da belinden tutar. Bu şekilde, yılanın gövdesi uzamaya başlar. Sonrasında da yakalanan her oyuncu, sondaki oyuncuyu omuzlarından ya da belinden tutarak yılanın gövdesine eklenir. Tüm oyuncular yakalanıp yılanın gövdesine eklendiğinde oyun sona erer.

Gülnehal Mert
Çizim: Nalan Alaca

Kartlar - Afrika Hayvanları

Bu sayımızda sizin için hazırladığımız kartlarda, Afrika kıtasında yaşayan hayvanlardan zebra, aslan, çita, suaygırı, Afrika fili, mirket, benekli sırtlan, impala ve deve kuşu bulunuyor. Kartların dokuzunda bu hayvanların her birini tek olarak, dokuzundaysa topluluk hâlinde gösteren resimler var. Bu kartlarla oyun oynayabilirsiniz. Oyunumuzu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Resimli yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin.

Sonra kartları ikişer ikişer açın. Birbirinin eşi olan kartları bulmaya çalışın. Örneğin açtığınız kartlardan birinde bir mirket, diğer kartta da mirket topluluğu varsa bu iki kart birbirinin eşidir. Bu iki kartı kenara ayırın. Açtığınız kartlar birbirinin eşi değilse onları ters çevirip başka iki kart açın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Aslı Zülal
Çizim: Göksu Karaca

O ses sol
tarafıtan mı
geldi?

Bence karşı
tarafıtan geldi.

Bence sağ
tarafıtan geldi.

